

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXXI

Liepa - July 31, 1986

Nr.29

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Ūkinės problemos

Artėja pasaulinė depresija?

Vytautas Meškauskas

Visai neseniai atrodė, kad Amerikos laukia geri ūkiniai metai. Infliacija beveik visai sustabdyta, aukšta dolerio vertė, kuri neleidžia užsieniečiams pirkti JAV gėrybių, per paskutinius metus gerokai nukrito, pasaulinės naftos kainos sumažėjo, taip pat krito ir nuosimčiai už paskolas, o akcijų vertė smarkiai kilo. Buvo skaičiuojama, kad GNP — Gross national product, atseit suma, gauta už pagamintas gėrybes ir už patarnavimus, šiais metais padidės kokiais 4 ar 5 nuosimčiais, kas paliudytų pakilusią JAV gerovę.

Metams įpusėjus paaiškėjo, kad tai buvo nepateisinti lūkesčiai. Iš kažkur giedrame danguje atsirado tamsūs debesys. Jau nebe laukiama 4-5 GNP padidėjimo, bet gal tik vieno ar kito. Kartu pakilo ir valstybės biudžeto laukiamas deficitas. Pereitais metais jis buvo 212 milijonų, šiais metais 220, nepaisant visų kalbų ir kai kurių pastangų jį sumažinti. Iš viso, jei ūkinis gyvenimas silpnėja, reikia užmiršti deficito sumažinimą, nes taupant, ūkinio gyvenimo nepagyvensi, bet tik sulėtinsi. Iš 1981-82 m. m. ūkinio gyvenimo sulėtėjimo išgelbėjo kaip tik padidėjęs deficitas.

Kadangi visas laisvojo pasaulio ūkis yra tarp savęs susijęs, JAV ūkinis pagerėjimas negalėjo neatsiliepti į Vakarų Europos ir Japonijos ūkinį gyvenimą, padidindamas pareikalavimą jų gamybos. Taip uždirbtus dolerius svertimšaliai vėl investavo į JAV, kur viliojo rekordiniai nuosimčiai. Nuosimčiams kritus, jie ieško geresnių rinkų savo indėliams.

Pagal londonišką THE ECONOMIST viena iš ūkinio negalavimo priežasčių yra masyvus naftos kainų kritimas. Ilgainiui, žinoma, labai gerai, bet iš karto pirkėjai susilaikė ne tik nuo naftos, bet ir jos produktų chemikalų ir plastikos — pirkimo iki jų kainose nepasireikš naftos žaliavos atpigimas. Prisidėjo ir tai, kad gamintojai Japonijoje, Prancūzijoje, Britanijoje ir Kanadoje pereitų metų antroje pusėje pasigamino

daug atsargų ir dabar laukdami kol jų sandėliai ištuštės, sumažino gamybą.

Naftos kainų kritimas turėjo ir kitos įtakos. Naftą produkuojančios šalys staigiai sumažino savo pirkimus. Pereitais metais jos savo importą sumažino 10%, šiais — 15%.

Išsigelbėjimas iš dabartinio ūkinio apsnūdimo reikalauja iš kitų kraštų to, ką JAV kadaise padarė — smarkiai padidino savo importą. Ypač tai pageidautina iš Japonijos, kurios eksportui į JAV mažėjant, Japoniją jį padidino į... Vakarų Europą. Per šių metų pirmus 5 mėnesius Japonijos eksportas į Vakarų Europos ūkinę bendruomenę padidėjo 27%, tuo tarpu į JAV tik 3%. Mat, japonų jena Amerikoje pabrango 40%, o palyginus su europiečių valiutom — tik 15%. Jei tokia situacija privestų prie atskirų valstybių apsitvėrimo aukštesnėm mūro sienom, tai tik sumažintų visą pasaulinę apyvartą ir kartu ūkinę padėtį tik pablogintų.

Prie netikrumo prisideda ir JAV federalinių mokesčių pakeitimo svarstymas. Aplamai imant, jis sumažins mokesčius individams, už tai tačiau padidinant mokesčius įmonėms, kas savo keliu vės prie kainų pakėlimo, bei panaikinant visokias lengvatas, kurios skatino pagyvėjimą kai kuriose gamybos srityse, pvz. naftos šaltinių ieškojime ar statyboje, kas tuojau atsilieps tose šakose.

Iš viso kapitalistinis ūkio gyvenimas nėra vienodas. Nuo Biblijos laikų septynių riebų metų seka septyni liesi. Ir dabar kai kas įžiūri sąlygų, privedusių prie pasaulinės ūkinės krizės 1929 m., pasikartojimą. Antra vertus, tačiau valstybės turi daug daugiau priemonių paveikti ūkinio gyvenimo tempą. Emisijos bankai — šiame krašte Federal Reserve — gali paveikti paauskštindami ar sumažindami nuosimčius už savo duodamas paskolas. Federal Reserve neseniai sumažino savo diskontą už paskolas duodamas kitiems bankams pusę nuosimčio. Jis galėtų dar pigiau sko-

JAV prezidentas Ronald Reagan liepos 21 d. Baltuose Rūmuose pasirašė proklamaciją (žiūr. 4 psl.) skelbiančią Pavergtų Tautų Savaitę, pradedant liepos 20 d. Pasirašymo iškilnėse dalyvavo (iš kairės): Senatorius Strom Thurmond, kongresmanas William S. Broomfield, ambasadorius Warren Zimmerman, JAV delegacijos pirmininkas CSCE peržiūros mitingo Vienoje, kongr. Benjamin A. Gilman, ambasadorius Lev E. Dobriansky, National Captive Nations komiteto pirmininkas.

DIRVOS IR KORP! NEO-LITHUANIA MECENATO SIMO KAŠELIONIO LAIDOTUVĖS

Antanas Juodvalkis

A. A. Simas Kašelionis

šviesusis dzūkas Simas Kašelionis, spaudą skaitančioj lietuviškoje visuomenėje, buvo žinomas, kaip ilgametis ir sau pavyzdžio neturintis lietuvis, 25-rius metus, skyręs premijas Dirvos redakcijos skelbtiems novelių konkursams. Apie jo nelauktą mirtį, žinia mane pasiekė per Grand Rapids, Mich. 1986 m. liepos 16 d. 2 val. po pietų. Simo Kašelionio šeimininkė Ona Rinkuvienė, neturėdama mano telefono, paskambino sūnui į Grand Rapids, o pastarasis pranešė man nelauktą ir skaudžią žinią. Susisiekęs su Ona Rinkuviene, patyriau mirties aplinkybes ir Simo pageidavimą, įpareigojantį mane asmeniškai ir Korp! Neo-Lithuania, rūpintis jo laidotuvėmis ir pas mane laikomu testamentu vykdymu.

Simas Kašelionis liepos 12 d. (šeštadienį) pajuto skausmus krūtinėje ir šeimininkės buvo nuvežtas į kliniką, o iš ten, gydytojų iškviestu ambulansu, pervežtas į Pasadenos ligoninę, kur buvo konstatuotas širdies ir plaučių sutrikimas. Bedarant tyrimus ir

beieškant priežasčių, liepos 16 d. 12:30 val. p. p. ištiko stiprus širdies smūgis ir mirtis.

Pasitaręs su Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba ir kolegomis, apsisprendė Simą Kašelionį laidoti Chicagoje, šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, greta jo buvusio draugo, žinomo rašytojo Albino Valentino kapo (blokas 33, sklypas 5L,

kapas 1). Paskutiniam Simo patarnavimui buvo paimta Petkaus Marquette laidojimo koplyčia. Susitariau su Petkum dėl perkėlimo jo kūno į Chicagą ir laidojimo. Apie a. a. Simo Kašelionio mirtį paskelbiau dienraščio Draugo VII. 18 ir 19 d. laidose ir taip pat per veikiančias lietuviškas radijo laidas — Margutį, Lietuvos Aidus ir Lietuvos garsus. Lietuviškoji visuomenė buvo greitai ir gerai informuota apie Simo Kašelionio mirtį ir laidotuves.

Atsisveikinimas su šviesiuoju Simu Kašelioniu įvyko 1986 m. liepos 20 d. (sekmadienį). Atsisveikinimui vadovauti teko man ir kartu atsisveikinau Korp! Neo-Lithuania vardu (atsisveikinimo žodis dedamas atskirai). Velionis Simas priklausė visai eilei tautinių organizacijų ir aktyviai jose dalyvavo. Atsisveikino: AL Tautinės sąjungos pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas, Vilties draugijos ir Dirvos redaktoriaus V. Gedgaudo vardu — pirm. Kazimieras Pocius, Dirvos novelių konkursų, kurių mecenatu Simas buvo — Mečys Valiukėnas, Lietuvių tautinių namų valdybos pirm. Stasys Virpša ir gi-

(Nukelta į 4 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Pietų Afrika: Prezidento Reagano kalba nerado politikų pritarimo - jie reikalauja sankcijų. - Dar apie ūkinę padėtį.

Prezidentas Reaganas liepos 22 d. pasakė gražią kalbą apie padėtį Pietų Afrikoje. Iš vienos pusės jis pasmerekė ten viešpataujantį rasinį išskyrimą — 'apartheid', iš kitos — kongreso norimas P. Afrikai uždėti sankcijas pavadino didžiausia klaida — 'historic act of folly', kuri išeis į naudą tik komunistams.

Jis priminė, kad Washingtono administracija jau 1962 m., J. Kennedy laikų, atsitolino nuo P. Afrikos režimo. Prieš metus ir jis, Reaganas, išleides įsakymą varžantį santykiavimą su P. Afrika. Jis citavo britų istoriką Paul Johnson, kuris pareiškė, kad tik ten jau yra susidariusios juodųjų vidurinės klasės luomas, kad ten yra daugiau juodųjų moterų profesionalių negu likusioje Afrikoje kartu suėmus.

Nepaisant apartheido, dešimtys tūkstančių juodųjų vyksta į P. Afriką ieškoti darbo. Tik čia prieš paskelbiant karo stovį buvo kalbos, spaudos ir religijos laisvė. Ir tokia kurios negalima įsivaizduoti komunistiniame bloke.

"Strateginiai — tėsė prezidentas — tai yra vienas svarbiausių pasaulio rajonų. Aplink Gerosios Vilties iškišulį plaukia nafta iš Vid. Rytų, reikalinga pramoninėm Europos valstybėm. Joje randami mineralai kaip vanadium, manganas, chromas, platina, kurių Vakarai niekur kitur negali gauti. Sovietų Sąjunga apie tai žino. Jau prieš dešimtmetį ji pasiuntė Castro karių ir pastatė vasalinį režimą Angoloje. Ji aprūpina ginklais tą režimą kovai su juodųjų išlaisvinimo sąjūdžiu Unita... Taip pat sovietų ap-

Khomeiny: — Išlaisvindamas tuos vargšus įkaitus, aš artėju prie Dievo!..

ginkluoti partizanai pradėjo naujus teroro aktus Pietų Afrikoje.

Susitvarkyti su savo bėdom gali tik patys pietų afrikiečiai. Prezidentas ragino jų vyriausybę neužsidauryti, bet padaryti reikiamas reformas. Apartheido galias dar nereiškia socialinio, ekonominio ir fizinio saugumo galo.

P. Afrikos juodiesiems, spalvotiems ir aziatams, laikytais antros ar trečios rūšies žmonėmis, JAV turi simpatijos ir yra jų draugas. Konkrečiai Reaganas siūlė:

1. paskelbti tvarkaraštį apartheido panaikinimui;
2. paleisti visus politinius kalinius;

3. jų tarpe ir Nelson Mandelą, kad jis galėtų dalyvauti krašto politiniame procese;

4. įteisinti juodųjų politinius sąjūdžius;

5. vyriausybė ir jos oponentai turi pradėti dialogą apie sudarymą tokios politinės sistemos, kuri remiasi piliečių pritarimu ir kurioje daugumos, mažumos ir atskirų žmonių teisės būtų įstatymais garantuotos.

Kaip ir galima buvo tikėtis, kongreso demokratų dauguma ir daug respublikonų kalba nebuvo patenkinti. Kalbėdamas jų vardu atstovas William H. Gray, dem. atstovas iš N. Yorko

■ Iš kitos pusės

Skaitau ir... netikiu savo akimis. Šį kartą tikrai. Atsiverčiu PASAULIO LIETUVIO 6/7 Nr. 17 psl. ir matau keturių vyrų nuotrauką. Iš pažūros tikri KGB-istai. Parašas po nuotrauka:

Su Berno konferencijoje dalyvaujančiais sovietų žurnalistais. Iš k. Dimitri — Maskvos televizijos atstovas, E. Korjev — TASS agentūros direktorius Šveicarijoje, Mekhontsev — NOVOSTI agentūros atstovas Ženevoje ir N. Prielaida — Pasaulio lietuvių atstovas (Šveicarijos LB pirm.).

Kaip žinia, Berne balandžio 14 — gegužės 26 d. vyko 35 Helsinkio Baigiamojo Akto signatarų ekspertų konferencija ieškoti būdus geresniam susižinojimui tarp tų valstybių piliečių. Joje VLIKas turėjo savo atitinkamą parodėlę. Žinoma, ir Bendruomenė negalėjo nusileisti. V. Kamantas išsiuntinėjo savo memorandumą atskirų kraštų bendruomenių pirmininkams, prašydamas jį įteikti savo krašto delegacijai, vykstančiai į Berno konferenciją. Šveicarijos LB pirmininkas N. Prielaida atrodo, pralenkė visas instrukcijas, susitikdamas su aukščiau minėtais sovietų žurnalistais. Jis rašo:

"Pasinaudojant ilgesniu susitikimu vienos, visą dieną trukusios ekskursijos metu Berno kantone, iš kitų šaltinių negu sovietiniai jie (tie žurnalistai) buvo painformuoti apie Baltijos kraštų inkorporaciją į Sovietų Sąjungą, 1941 m. deportacijas, dabartinius varžymus ir persekiojimus religinėje srityje ir rusifikaciją tų kraštų, kurie nieko bendro neturi su okupantu. Jie pasirodė mažai žiną apie mūsų padėtį ir parodė ja susidomėjimą. Pageidavo gauti platesnę dokumentaciją apie Baltijos kraštų įjungimo procedūrą į Sovietų Sąjungą ir dabartinių persekiojimų konkrečius atvejus. Ar tai pakeis jų nuomonę, abejotina, bet nors jie turės kitokią dokumentaciją negu oficialioji, teikiama Sovietų delegacijos."

Kadangi visus užsienyje akredituotus Sovietų žurnalistus reikia laikyti KGB agentais, su tokiais gali būti naudinga asmeniškai susitikti, tačiau tik pavieniai, nes kad ir 3 žmonių grupėje, jie vienas kitą seka ir tikrai nenorėtų išduoti savo tikrus jausmus, jei juos ir turėtų.

Pristatyti tą susitikimą kaip laisvųjų lietuvių pasirodymo tos konferencijos proga viršūnė, atrodo, beveik nepadoru. Tiesa, apie save rašant daug kam pasitaiko įvelti nesąmonių, bet P. LIETUVIS dar turi, rodos, redaktorių. Kiek laiko dar turi praeiti, kad Bendruomenės atstovai vietoje Baltųjų Rūmų eis į sovietų ambasadą, kad jai įteikti "kitokią dokumentaciją negu oficialioji!" Kaip po to galima protestuoti prieš OSI-KGB bendravimą?

Gal mano baimė dar per ankstyva. PLB valdyba savo birželio bendralaiškyje Nr. 9, lyg nujausdama įspėjo:

"Tuo pačiu PLB valdyba pabrėžia, kad Pasaulio Lietuvis nėra PLB oficiozas ar informacinis biuletenis, o žodžio laisvės rėmuose leidžiamas žurnalas į kurio redagavimą PLB valdyba nesiikiša."

'Žodžio laisvės rėmuose' — ką tai reiškia?

(vm)

"Ar pasiilgstat skanios lietuviškos duonos?"

KREIPKITES į

NEW BAKERY

2022 West 51st Street

Chicago, Ill. 60609

Telefonas: (312) 925-0064

Savininkas: E. KNIUKŠTA

Siunčiame "plytą" ir įvairias kitas duonas į visas vietovės.

reikalavo sankcijų, kurios padidintų apartheido išlaidų kaštus. Jei sankcijos buvo uždėtos Libijai, Nikaragai, Lenkijai ir Kubai, dėl ko delsiama su jomis P. Afrikos atveju? Prezidentas bijas, kad P. Afrikoje nukentės JAV strateginiai interesai, bet iš tikro jo politika verčianti juoduosius ieškoti pagalbos ten, kur tik jie gali gauti.

★

Oficialiai buvo paskelbta, kad per antrą šių metų ketvirtį JAV ekonomija — GNP — padidėjo tik 1,1 nuošimčiu, t. y. pačiu mažiausiu nuo 1982 metais prasidėjusio atkūtimo periodo. Tai daugiau ar mažiau spėjimas, vėliau jis gali pasikeisti, kaip ir pirmo š. m. ketvirčio prieauglis. Suvedus visus duomenis, jis pa-

šoko iš 2,9 iki 3,8%. Bendra nuomonė yra tokia, kad ūkinis gyvenimas sulėtėjo ir yra reikalingas paskatinimo iš Federal Reserve pusės t. y. nuošimčių už paskolas sumažinimo.

GOVERNMENT JOBS
\$16,040 — \$59,230 / yr. Now Hiring. Call 805-687-6000 Ext. R-5823 for current federal list. (27-34)

TRUCK MECHANIC
Heavy duty expd. truck mechanic needed. Must have own tools. Salary commensurate with exp., please call for appt. 201-656-5900. (2134)

\$60.00 PER HUNDRED PAID for remailing letters from home! Send self-addressed, stamped envelope for information / application. Associates, Box 95-B, Roselle, N. J. 07203.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

A.A. Simas Kašelionis

Gimė 1911 m. balandžio 5 d. gražiojoje, dainingoje Dzūkijoje, Alytaus apskr., Lietuvoje. Mirė 1986 m. liepos 16 d. St. Peterburge, Floridoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, sulaukęs 75 metų amžiaus.

Šviesios atminties Simas Kašelionis gimnaziją lankė Alytuje, bet sušlubavus sveikatai, turėjo mokslą nutraukti. Pasveikęs, vėliau, persikėlė į Kauną ir dirbo Pažangos bendrovėje.

Buvo giliai tautiniai įsijautęs lietuvis ir veikė tautinėse organizacijose.

Lietuvą užplūdus raudoniesiems rusams, skaudžiai pergyveno tėvynės laisvės netekimą, jungėsi į rezistencinę veiklą ir gelbėjo netekusiems laisvės tautiečiams.

Kaip ir daugelis mūsų iš Vokietijos stovyklų pasiekė Chicagą ir dirbo paprastą darbą bei jungėsi į bendrą lietuvišką veiklą.

Simas Kašelionis nesiveržė į pirmąsias vadovaujamąs vietas, bet liko tyliuokiu ir pilkuokiu darbininku, be kurių nebūna jokios veiklos. Rėmė Lietuvos vadavimo darbą ir kultūrinę veiklą.

Bet svarbiausias ir retas atvejis, kad paprastas eilinis žmogus būtų tiek dėmesio skyres lietuvių literatūriniam gyvenimui ir savo kuklaus uždarbio dalį pastoviai būtų atidavęs literatūrinėms premijoms.

Per Dirvos redakciją, šviesusis dzūkas Simas, nuo 1960 metų kiekvienais metais skirdavo premiją novelių konkursui. Taip per 25 metus ištvermingai ir pastoviai tęsė savo laisvą įsipareigojimą, skirdamas premijas ir jas didindamas, pagal esamas sąlygas.

Taip pat finansavo knygų leidimą, o sukaktuviniais šimtmetiniais Aušros metais per Dirvą paskelbė romano konkursą, paskyręs 2,500 dol. premiją, kurią laimėjo rašytojas Vytautas Alantas.

Šviesusis dzūkas Simas (jis didžiudavosi savo dzūkiška kilme), buvo vienintelis žmogus, ištesėjęs 25 metus ir ugdęs lietuvių literatūrą. Jis džiaugdavosi, kai konkursuose užtikdavo jaunų vos pradedančių rašytojų. Jis vylėsi, kad išeivijoje išaugs nauja rašytojų karta ir tęs laisvame gyvenime pradėtą kūrybą.

Šviesusis Simas, taip patvarkė savo palikimą, kad būtų ir toliau nenutrūkstamai vykdomi povelių konkursai ir įteikiamos jo vardo premijos. Visą savo turtą Simas paliko korporacijai Neo-Lithuania, kad gautumomis palūkanomis būtų remiama korporacijos veikla, Dirva ir skiriamos novelių konkursams premijos.

Simą Kašelionį, už paramą ir dėmesį Korp! Neo-Lithunijai, korporacijos didžioji sueiga (suvažiavimas) 1983 m. suteikė Korporacijos mecenato vardą ir prisegė ženklelį.

A. a. Simą susitikdavau dar Lietuvos nepriklausomo gyvenimo metu Korp! Neo-Lithuania rūmuose, Parodos g. 22 Nr., Kaune.

Vietoj nekrologo...

Aurelija Balašaitienė

Kiekvieno tauraus lietuvi mirtis palieka spragą, ilgai neužgijančią žaizdą, kuri, kaip skausmingas randas, įsirėžia į mūsų išblaškytos, pavergtos ir pasaulio beveik užmirštos tautos veidą. Aprašome, apdainuojame savo iškilus tautiečius, išvardiname jų darbus, iškeliamo jų nuopelnus, žygdarbius ir laimėjimus. Kaip nuo rudens vėjo nudraskomi lapeliai, mirties majestono akivaizdoje nubyra visos žmogiškosios silpnybės, ir išileka tik taurios, iškilios asmenybės šviesus siluetas. Bet ne kiekvienas lietuvis, palikdamas šį pasaulį, palieka plačiai nuskambėjusių darbų sąrašus, nors tyliai, be reklamų, apdovanojimų ar išgarbinimų, jų tylūs nuopelnai įgalina kitus išvystyti

Ir ta pažintis bei pasitikėjimas lydėjo iki paskutinių dienų.

Tai retas atvejis, kad Simas Kašelionis, pats nebūdamas korporantu, parodė tiek daug pasitikėjimo Lietuvių Studentų Tautininkų korporacijai Neo-Lithuania ir visą turtą užrašė jai.

Korp! Neo-Lithuania didžiujasi tuo ir yra dėkinga už parodytą pasitikėjimą. Aš asmeniškai, patyriau didelį jo bičiuliškumą ir nuoširdumą, kad net testamentą laikė mano žinioje.

Mes liudime, brangus Simai, Tavęs netekę ir prašome Aukščiausiąjį plačiai atidaryti Dangaus vartus, kad iš aukštybių galėtum žvelgti į numylėtą tėvynę Lietuvą, išsivadavusią iš rusiško komunizmo jungo.

Ilsėkis ramybėje šios svečios šalies žemelėje.

A. Juodvalkis

savo talentus visos tautos labui. Tokių tarpe yra Simas Kašelionis, daugelio metų tradicinio "Dirvos" literatūrinio konkurso metetas, kuklus, tylus ir visiškai pasišventęs lietuviškos kūrybos puoselėjimo idėjai. Nerasime enciklopedijose jo nuopelnų aprašymo, tik kuklias skaitlines, kad, būdamas eiliniu fabriko darbininku, savo santuokai skyrė išimtinai Lietuvai, nuo 1963 metų kasmet paskirdamas Dirvos novelės konkursų ir "Ausros" sukaktuvinį metų romano premijas. Kiek žinoma, testamentu keliu jis savo palikimą paskyrė Korp! Neo-Lithuania, kad pagrindinė suma būtų perduota atsikuriančiai laisvoje Lietuvoje Korp! Neo-Lithuania, o dabar palūkanos ir toliau būtų skiriamos literatūrinėms premijoms ir knygoms leisti.

1971 metais tapusi novelės konkurso laureate už novelę "Raudonas Automobilis", savo archyve išlaikiau Simo Kašelionio man rašytą sveikinimo laišką, kuriame jis lietuvių rašytojus vadina "laisvės žiburiais" ir "lietuviškos kūrybos išeivijoje perlais". Trumpa padėka ir laureato džiaugsmas virš dviejų dešimčių metų buvo jo vienintelis atlyginimas, kuris, matomai, pilnai patenkino tą kuklią, idealistiškai nusiteikusių asmenybę.

Tokių, kaip a. a. Simas Kašelionis, turime nedaug, o ir esamos gretos retėja ir mažėja. Savo buvimo žemėje metu jis paliko neužmirštamus prisiminimus ir padėką daugelio rašytojų, jų tarpe Jurgis Gliuda, Andrius Mironas, Vytautas Alantas, Australijos lietu-

(Nukelta į 4 psl.)

ALT S-gos

žinios

• Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos XIX seimo išrinktoji Sąjungos valdyba jau eina savo pareigas:

Dr. Leonas Kriaučiūnas — pirmininkas, Petras Buchas — I vicepirmininkas organizaciniais reikalais, Vida Jopušienė — II vicepirmininkas jaunimo reikalais, Eleonora Valiukėnienė — sekretorė, Ona Daškevičienė — išdininkė.

• Sąjungos valdyba pradėdama savo darbą, sveikina Sąjungos garbės narius, Sąjungos Tarybos narius, skyrių valdybas ir visus narius, tikėdamasi visų jų bendradarbiavimo ir darnios veiklos.

• Apžvelgiant Sąjungos XIX seimo sklandų darbotvarkės vykdymą, padėka priklauso visiems seimo dalyviams, Los Angeles skyriaus valdybai ir visiems jo nariams-ems dirbusiems seimo techninėse tarnybose.

• Sąjungos veikimo pagrindiniai varikliai — skyriai. Dalis mūsų Sąjungos skyrių dėl įvairių priežasčių sumenkino savo veiklą. Siekiant suaktyvinti skyrių veiklą, Sąjungos valdybos nariai yra pasiryžę aplankyti skyrius, arčiau susipažinti su skyrių rūpesčiais bei pastangomis. Skyrių valdybos prašomos pasvarstyti vizitavimo galimybes ir susitarti iš anksto su Sąjungos valdyba dėl datos, norimos paskaitos ir kitų klausimų.

• Šių metų pradžioje, buvusios S-gos valdybos šūkis — atostogauti grupėje, laive Karibų jūroje, susilaukė didelio lietuvių pritarimo. S-gos valdyba panašų atostogavimą ir vėl planuoja. Išvyka įvyks 1987 metų vasario mėn. 7-14 dienomis, Karibų jūroje, bet kitu laivu ir aplankant kitas vietas. Smulkesnė informacija skelbiama "Dirvoje".

• Ir šiais metais bus skelbiamas tradicinis jaunimui rašinių konkursas. Skyrių valdybos prašomos susižinoti su vietos liuanistinių mokyklų mokytojais ir atkreipti jų dėmesį į konkursą, skatinant jame dalyvauti kuo daugiau jaunuolių. Konkurso sąlygos bus praneštos vėliau.

• Sąjungos valdyba atkreipia Sąjungos narių dėmesį į American for Due Process akciją, apeliuoti į JAV Prezidentą, siekiant sutabdyti deportacijas į SSSR. Plačiau "Dirva" 1986 metų liepos 17 d. psl. 8 ir 9.

Iš praeities dienų archyvo... Simas Kašelionis įteikia Dirvos novelės premiją ALT S-gos Detroito skyriaus pirm. inž. J. Gaižučiui, kad perduotų laureatui Vytautui Alantui. Perdavimą stebi (viduryje) Vilties draugijos valdybos narys K. Karpis ir (kairėje) Dirvos red. V. Gedgaudas.

J. Garlos nuotr.

S. Kašelionio laidotuvės...

(Atkelta iš 1 psl.)
minių varlu — pusbrolis Kazys Janavičius. Po maldų koplyčioje, susirinkusieji sugiedojo Marijos giesmę ir tautos himną. Prie karsto garbės sargyboje stovėjo ir karstą nešė Korp! Neo-Lithuania filisteriai.

A. a. Simas Kašelionis palaidotas liepos 21 d. iš švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse. Mišias atnašavo ir į kapines palydėjo kan. V. Zakarauskas. Bažnyčioje pamaldų metu giedojo operos solistas Jonas Vaznelis, pritariant vargonais Antanui Kalvaičiui. Nedidelė, apie 20 automobilių vilkstinė ir apie 60

draugų bei vienminčių, Simą palydėjo į amžino poilsio vietą. Nuaidėjus Lietuvos himno žodžiams ir užpilus saujelę iš Lietuvos parvežtos žemės, karstas nuleistas amžinam poilsiui.

Gedulingi pietūs buvo Lietuvių tautiniuose namuose, kurių nariu Simas Kašelionis buvo.

Nuostabūs Simas nelauktai baigė žemiškąją kelionę, nesulaukęs laisvės ryto savo numylėtajai Lietuvai. Testamentu paliktą turtą Korp! Neo-Lithuania įpareigota nenutraukti premijų novelių konkursams ir remti Dirvą.

Antanas Juodvalkis

A. A.

PRANUI ARNAUSKUI

mirus, jo sūnų VYTAUTĄ su šeima ir duk-

rą DANĄ su šeima nuoširdžiai užjaučia.

A.L.T. S-gos Omahos
Skyriaus Valdyba

A. + A.

BRONIUI GRIAUZDEI

mirus, giliai užjaučiame brolių ALEKSAND-

RA, jo šeimą ir kitus artimuosius.

Aldona ir Juozas
D a č i a i
Stasė ir Edmundas
C i b a i

Netikėtai staiga netekus sūnaus

A. + A.

VITALO VARNECKO,

jo tėveliams VLADUI, ADELEI ir sesutei JUDITAI su vyru, reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Valerija ir Vaclovas Kuzmickai
Kazimiera ir Adolfas Čampės
Elena Gureckienė

THE WHITE HOUSE

Office of the Press Secretary

For Immediate Release

July 21, 1986

CAPTIVE NATIONS WEEK, 1986

- - - - -

BY THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA

A PROCLAMATION

America, built on a firm belief in the dignity and rights of all the members of the human race, continues to hold up that message to the world. Included in that message is unwavering opposition to all forms of oppression and despotism. Freedom is not divisible. To maintain it for ourselves, we must pursue it for others. As President Roosevelt declared in 1941, "we look forward to a world founded upon four essential freedoms. The first is freedom of speech and expression -- everywhere in the world. The second is the freedom of every person to worship in his own way -- everywhere in the world. The third is freedom from want . . . everywhere in the world. The fourth is freedom from fear . . . anywhere in the world."

This vision of the future has been a beacon of hope and guidance both for those individuals who seek refuge here and for those nations whose aspirations for self-determination have been crushed by the Soviet empire. Deprived of basic human rights, their peoples are the victims of ruthless regimes run according to totalitarian ideologies. These are the nations held captive by forces hostile to freedom, independence, and national self-determination. These captive nations include those of Eastern Europe that have known foreign occupation and communist tyranny for decades; those struggling to throw off communist domination in Latin America; and the people of Afghanistan, Southeast Asia, and Africa struggling against foreign invasion, military occupation, and communist oppression.

Each year we renew our resolve to support the struggle for freedom throughout the world by observing Captive Nations Week. It is a week in which all Americans are asked to remember that the liberties and freedoms that they enjoy are denied to many peoples. With this observance, we hope to inspire those who struggle against military occupation, political oppression, communist expansion, and totalitarian brutality. We hope to inspire, but we also seek inspiration. Because the history of liberty is a history of resistance, we learn from those who live where the struggle is most urgent. Purified by resistance, they show us the path to a renewed commitment to preserve our own liberties and to give our support and encouragement to those who struggle for freedom.

To pursue that struggle, and to honor those who are with us in that battle, the Congress, by joint resolution approved July 17, 1959 (73 Stat. 212), has authorized and requested the President to issue a proclamation designating the third week in July of each year as "Captive Nations Week."

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby proclaim the week beginning July 20, 1986, as Captive Nations Week. I invite the people of the United States to observe this week with appropriate ceremonies and activities to reaffirm their dedication to the international principles of justice, freedom, and national self-determination.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this twenty-first day of July, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-six, and of the Independence of the United States of America the two hundred and eleventh.

RONALD REAGAN

Vietoj nekrologo...

(Atkelta iš 3 psl.) Kuhlman-Tübelytė ir kiti. Per jų kūrybinį įnašą ir pavainė Agnė Lukšytė, Tai- wane gyvenusi Marija skatinimą toliau kurti Si-

mas Kašelionis įamžino save pačiu brangiausiu paminklu, kurį sunku žodžiais įvertinti. Tai tikro lietuviško altruizmo kilnus pavyzdys ir geriausias įrodymas, kad kilnūs darbai ir jų reikšmingi rezultatai ne visada yra reikalingi didelės reklamos.

Ilsėkis ramybėje, mielas Simai, po Amerikos dangumi, nors tavo lietuviška širdis ilgėjosi gimtosios žemės, bet tu savo gyvenimą įprasminai pačiu kilniausiu būdu, nelaukdamas padėkos neieškodamas garbės, o tik džiaugdamasis kitų laimėjimais.

Aurelija Balašaitienė

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

A. A.

ELENAI STAŠIENEI

mirus, jos dukrai PAJAUTAI GAIŽUTIE-NEI, anūkams DALIAI ir RIMANTUI su šeimomis reiškiame giliausią užuojautą.

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštienės
"Birutės" Karių šeimų Moterų
Draugijos Detroito Skyrius

KŪRYBA IR MOKSLAS

Prano Čepėno 'Naujųjų laikų Lietuvos istorija'

Jurgis Jašinskas

1977 metais Chicagoje buvo išleistas Prano Čepėno 'Naujųjų laikų Lietuvos Istorija' I-sis tomas, o 1986 metų pavasarį skaitytojus pasiekė ir II-sis tos istorijos tomas. Ilgokas tų tomų išleidimo tarpas -- devyneri metai!

Ne dėl autoriaus kaltės toks pratęsimas atsirado. II-jo tomo ištisinį tekstą jis pabaigė rašyti 1980 m. pradžioje ir atidavė jį spaustuvei. Berašydamas tą veikalą, autorius buvo ištiktas nepagydomos ligos ir dėl to nebesuspėjo visko galutinai paruošti: reikalingų teksto pataisymų bei papildymų, vardu rodyklės, nuorodų sąrašo, korektūros klaidų pataisymo ir kt. Tuos būtinus papildymus bei pataisymus atliko jo šeimos nariai: žmona Albina Sirutytė-Čepienė

ir jų duktė Ina ir žentas Vytautas Užgiriai. Pats autorius nebesuspėjo pasigerėti ir pasidžiauti savo monumenu-paminkliniu kūrinium. Jis mirė 1980 m. spalio 3 d. ir buvo palaidotas Worcesterio miesto kapinėse.

Pranas Čepėnas buvo labai gilaus ir plataus išsimokslinimo, kieto charakterio, ne nuolaidus ir nebailus savo pasaulėžiūrinuose bei politiniuose įsitikinimuose. Kaip mokslininkas ir istorikas, kuklus, visapusiai atsidavęs savo pasirinktai mokslo sričiai ir paslaugus kitiems, toje srityje besidarbuojantiems. Kaip toks, savo darbais pasižymėjo nepriklausomoje laisvoje Lietuvoje, abiejų Lietuvos didžiųjų kaimynų - Rusijos ir Vokietijos - okupaciniais metais ir nuo 1945 metų lietuvių išeivijoje po-

Julius Šukys

Trakų pilis (akvarelė)

MIELI PASAULIO LIETUVIAI

Padėkite baigti penkis metus trukusį Lituanistikos Katedros steigimo darbą ir iki šių metų rudens surinkti likusius 55,000 dol.

1981 metais pasirašėme sutartį su Illinois universitetu Chicagoje, įsteigdami pirmąją ir amžiną Lituanistikos Katedrą laisvajame pasaulyje su \$750,000 dol. fondu ("endowment"). Pats universitetas skyrė 150,000 dol., o mes pasizadėjome, kad pasaulio lietuviai per 5 metus surinksime 600,000 dol.

Pusę tos sumos įmokėjus (300,000 dol.), 1984 metų rudenį pradėjo veikti amžina Lituanistikos Katedra su pirmaisiais 3 aukštojo lituanistikos mokslo aspirantais ("graduate students"), siekiančiais magistro ir daktaro laipsnių. Jai vadovauja profesorius dr. Bronius Vaškelis. 1986 metais lituanistikos mokslo laipsnių siekia jau 9 aspirantai.

Sėkmingai veikianti Lituanistikos Katedra yra didžiulis mokslinis ir kultūrinis laimėjimas, garbė ir pasididžiavimas ne tik išeivijos lietuviams, bet ir visai lietuvių tautai. Ji rodo pasauliui mūsų meilę lietuvių kalbai, mokslui, kultūrai ir pasiryžimą visokiais būdais kovoti už Lietuvos laisvę.

Daugelio lietuvių darbo, pasišventimo ir aukų dėka iki 1986 metų liepos mėnesio iš 2,570 asmenų ir organizacijų pasaulyje pinigais ir pažadais Lituanisti-

kos Katedros fondas gavo apie 545,000 dol. (įskaitant šiais metais JAV Lietuvių Fondo paskirtus 20,000 dolerių). Trūksta tik apie 55,000 dol.

Dar kartą prašome gerširdžių lietuvių ir organizacijų padėti visų bendromis jėgomis surinkti likusius 55,000 dol. Visi aukotojai bus įamžinti, jų vardai ir pavardės ar organizacijų pavadinimai įrašyti į Lituanistikos Katedros garbingą aukotojų knygą. Paaukoję 50 dol. ar daugiau gaus specialius padėkos diplomus. Paaukoję 500 dol. ar daugiau bus įrašyti į Lituanistikos Katedros garbės lentą Illinois universitete Chicagoje. Visiems aukotojams iš anksto dėkojame.

Visos aukos Lituanistikos Katedrai gali būti nurašytos nuo pajamų mokesčių JAV ir Kanadoje ("tax deductible") ID No. 36-3097269). Prašom aukas rašyti Lithuanian World Community Foundation vardu ir siųsti į PLB Fondo raštinę šiuo adresu: Lithuanian World Community Foundation, 5620 South Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo
pirmininkas

Nijolė Balzarienė
PLB Fondo
reikalų vedėja

Juozas Lukas
LB Fondo išdininkas

karinėje Vakarų Vokietijoje, o vėliau, iš ten atvykęs į JAV, čia esančioje periodinėje spaudoje, kitų autorių parašytų veikalų suredavimu. Ypatingai pasidarbovo Lietuvių Enciklopedijoje, būdamas vienas tos enciklopedijos redaktorių.

Antrame 'Naujųjų laikų Lietuvos istorijos' tome patiekta labai trumpų biografinių žinių apie autorių.

Pranas Čepėnas, gimęs 1899 m. balandžio 4 d. Lietuvoje, Utenos apskr., Daugailių vls., Veleikių km., buvo istorikas pedagogas, ilgameitis Lietuviškosios Enciklopedijos ir Lietuvių Enciklopedijos (JAV) redaktorius. Nuo 1931 m. iki 1940-jų buvo Lietuviškosios Enciklopedijos sekretorius, o nuo 1940 iki 1944 metų - vienas jos redaktorių. Nuo 1953 m. iki 1967 m. - vienas Lietuvių Enciklopedijos redaktorių.

Lietuvoje, greta darbo Lietuviškoje Enciklopedijoje, nuo 1940 iki 1944 metų, Pranas Čepėnas buvo Vilniaus Universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto visuotinės istorijos katedros vyresnysis asistentas ir nuo 1945 m. iki 1949 m., pasitraukęs iš Maskvos bolševikų valdžios atnešamo teroro, - lektorius Pabaltijo Universitete HAMBURGE-PINNEBERGE, Vokietijoje.

Baigęs darbą Lietuvių Enciklopedijoje, Juozo Kapočiaus spausdinamoje So. Bos-tone, Pranas Čepėnas suredavė Kazio Musteikio atsiminimus 'Atsiminimų fragmentai' (1970 m.), Vlado Poželos atsiminimus 'Jaunystės atsiminimai' (1971 m.), Lietuvių Profesorių Draugijos leidinį 'Lietuvos Universitetas /1599-1803-1922/' ir Kazio Ališausko veikalą 'Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės /1918-1920/' 1972 metais.

Dabar išeivijoje gyvenantieji vyresniosios ir jaunia-

sios kartos lietuviai gali didžiuotis mūsų istorikų parašytais ir išleisdintais veikalais apie Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimą 1918-1923 metais. Tą laikotarpį, istoriniais faktais paremtą, galės suprasti ir nešališkai įvertinti ne vien išeivijos lietuvių būsimoji karta, bet ir okupuotos Lietuvos mūsų gentkarčiai. Tokią galimybę suteikė mūsų nepriklausomybės kovų istorikai plk. lt. Kazys Ališauskas ir dr. A. Rukša. Pirmasis parašė, ir 1972 m. išleisdino, I-ji 'Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės' tomas, apimanti 1918-1920 metų laikotarpį. Antrasis - A. Rukša - vėliau jį pratęsė iki 1923 metų II-ju 'Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės' tomu.

Abejuose tomuose pateikiama tų kovų vaizdai, istoriniais faktais paremta panorama. Joje matome, kokias sunkias ir herojiškas kautynes vedė lietuviai savanoriai ir i tas kautynes įsijungę, tuometinės Lietuvos vyriausybės pašaukti, jauni vyrai. Jie kovė su keleriopai gausesniais ir geriau ginklais aprūpintais, laisvam gyvenimui beprisikeliančios Lietuvos priešais, daugelis žudami mūsų laukuose. Kovėsi tie Lietuvos kariai trijuose frontuose: prieš Vokietijos kaizerio kolonizacinius dalinius, prieš Lenkijos Pilsudskio legionierius ir prieš komunistinės Rusijos raudonarmiečius, plūstančius pasiglemžti carinės Rusijos vergovėje kankintą Lietuvą.

Šitie istoriniai faktai ir dėl Lietuvos nepriklausomybės trijuose frontuose mūsų vyrų vestos kovos, išeivijoje esantiems lietuviams gerai žinomi. Jie yra prisimenami ir primenami kasmet visose lietuvių kolonijose lapkričio 23 dienos proga suruošiamuose Lietuvos kariuomenės atkūrimo paminėjimuose ir Vasario 16, Lietuvos

nepriklausomybės paskelbimo akto iškilnėse.

Tuose tradiciniais patapusiais paminėjimuose, retai kada prisimenamas ir prideramai paminimas atsisakymas dėl Lietuvos atkūrimo anais metais buvęs, ir gal ne kiek nelengvesnis už lauko kautynėse liepsnojusį - diplomatinis frontas. Jame jauni, bet gabūs lietuviai diplomatai atkakliai kovė I-jo Pasulnio karo pabaigoje įsteigtoje Tautų Sąjungoje, pasišovusioje išspręsti to karo pasėkoje atsiradusias Europos buvusių ir naujai įsistėgusių valstybių tarpusavio santykius ir teritorinius klausimus. Toje tarptautinėje arenoje lietuviai diplomatai buvo panašioje, kaip frontuose besikaujantieji atsikuriančios Lietuvos savanoriai ir kiti kariai, padėtyje. Jiems reikėjo kovoti su tais pačiais laisvės siekiančios Lietuvos priešais: lenkais, vokiečiais ir maskviniais bolševikais, 1919 metais okupavusiais didžiąją dalį Lietuvos teritorijos ir Vilniuje įsodinusiems lietuvių Vinco Kapuko sovietinės Rusijos valdžioje esančią vyriausybę, pagal Stalino diktatą prijungusią Lietuvą prie bolševikinės Maskvos sukombinuotų respublikų.

Ano metų Lietuvos įvykių aprašinėtojų pasisakymuose bei atsiminimuose tos diplomatinės kovos epizodai tėra tik paviršutiniškai paminimi ir nėra išryškinti. Taip pat juose pasigendame visos lietuvių tautos, trokštančios sau laisvo gyvenimo ir nepriklausomybės, nuotaikos.

Tą trūkumą išskėlė ir įrodė istorikas Pranas Čepėnas savo veikalė 'Naujųjų laikų Lietuvos istorija', II-sis tomas. Jame pasisakoma:

Sis mūsų netolimos praeities laikotarpis akivaizdžiai parodo, kad Lietuvos valstybės atstatymas, vyriausybės (Nukelta į 6 psl.)

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ**15-18 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ****15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA**

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 10 dienų, traukinio iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Luftansa iš JFK ir Bostono.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

10-15 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE**10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA**

Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

13 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE**13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA**

Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoj 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, velkusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių lėktuvais kainom. Visiem klientam bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių išskvėtimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujant palikimų sutvarkyme

Lietuvos istorija...

(Atkelta iš 5 psl.)

bės sudarymas, skubus savo kariuomenės suorganizavimas ir viso krašto valdymo sistemos sukūrimas nebuvo vien atskirų, nors ir labai gabių asmenų darbas, bet tiesiog visos tautos sąmoningas, vieningas bei aktyvus dalyvavimas visuose nepriklausomos valstybės atkūrimo darbuose.

... Esu giliai įsitikinęs, kad istorinių faktų nereikia nei nutylėti, nei iškreipti ar klastoti, nepaisant ar jie mums malonūs ar ne. Kada jau yra paskelbti Pirmojo pasaulinio karo archyviniai dokumentai, tai jau yra pakankamai duomenų apie šio laikotarpio įvykius ir faktus rašyti objektyviai, nes galima remtis atspausdintais, įvykius nulėmusiais dokumentais, o ne vien tik dalyvių atsiminimais. (6 psl.)

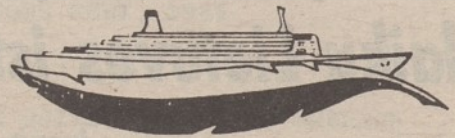
Prano Čepėno 'Naujųjų laikų Lietuvos istorija' II-sis tomas apima palyginti trumpą laikotarpį, 1914-1922 metus. Pats autorius tą laikotarpį šitaip aptaria:

„Tačiau įvykių gausa, įvairumu ir jų svarba atsteigiant nepriklausomą Lietuvos valstybę, šie metai buvo lemtingi. To meto mūsų jaunų politikų ryžtingumas ir pasitikėjimas savo pajėgumu bei sugebėjimais pradėti sunkią diplomatinę kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės - bet svarbiausia, pasitikėjimas savo tautos žmonėmis, ypač lietuvišku kaimu - stebino visus. Taip pat ir valstietiško jaunimo ryžtas ginti savo krašto laisvę, priešintis bet kurios svetimos valstybės pasikėsanimams į Lietuvos nepriklausomybę nemažiau stebino didžiųjų valstybių atstovus, draugus ir priešinikus, kurie sekė tų metų įvykius Pabaltijyje. (5 psl.)

Verta išdėmėti, kad ir pats autorius, būdamas jaunuolis, 1914 metais kilusio Pirmojo pasaulinio karo įvykius sekė Lietuvoje, o nuo 1915 m. - kaip moksleivis pabėgėlis į Rusiją, iki sugrįžimo į Lietuvą 1918 metais - turėjo progos stebėti Rusijoje vykčius revoliucinius įvykius ir lietuvių veiklą toje maišatyje. Sugrįžęs į beatsikuriančią nepriklausomą Lietuvą - įstojęs tęsti mokslą į Šiaulių gimnaziją ir ją baigus tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje dvejis me-

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SAJUNGA

organizuoja

KELIONĘ LAIVU — KARIBŲ JŪROJE

Kviečiame ALT Sajungos narius, jų draugus ir visus lietuvius pasinaudoti šia puikia proga kartu praleisti žiemos atostogas Karibų jūroje, vakariniame pakraštyje, plaukiant SONG OF NORWAY laivu iš Miami, Floridos.

Laivas — ROYAL CARIBBEAN CRUISE LINE
— SONG OF NORWAY.

Data — 1987 m. vasario mėn. 7-14 d. d.

Sustojimai — OCHO RIOS (JAMAICA), GEORGE TOWN (GRAND CAYMAN), COZUMEL (MEXICO), ir LABADEE (NORTH COAST OF HAITI).

KAINOS (iš visų miestų) asmeniui:

Larger Outside Cabin — "A" Deck — \$1496.00
Larger Outside Cabin — "B" Deck — \$1400.00
Larger Inside Cabin — "B" Deck — \$1335.00

Visos nurodytos kainos yra vienam asmeniui, keliaujant po du asmenis kabinoje — visos kabinos turi po dvi lovas. Į kainą įsiskaito: lėktuvo kelionė iš Jūsų miesto į Miami, kelionė laivu, maistas laive, bei visos programos ir užsiėmimai laive.

REGISTRUOKITES! iki š. m. rugpiūčio mėn. 15 d.

Dėl tolimesnės informacijos, galima kreiptis į Vidą Jonušienę — AMBER TRAVEL SERVICE, 11745 Southwest Highway, Palos Heights, Illinois. 60463. Telef. (312) 448-7420.

tus - jis turėjo progos stebėti to meto įvykius asmeniškai. Ir todėl, rašydamas pagal ano meto dokumentinius faktus, galėjo jų autentiškumą patikrinti savo asmeniškais pergyvenimais.

'Naujųjų laikų Lietuvos istorijos' II-sis tomas impozantiškas išvėršine puse, o ypatingai turinio platumu, nuoseklumu ir jį paryškinančiais bei papildančiais priedais: žemėlapiams, nuotraukoms, dalykine rodykle, kurioje beveik ištiesai pakartota viso veikalo turinio santrauka. Gausios išnašos, vardų rodyklė, dalykinė rodyklė, lentelių sąrašas ir iliustracijos - dokumentinės nuotraukos: (a) Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo

aktas, (b) 1918 m. Vasario 19 d. Lietuvos Aidas, kuriame buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, (c) Karo revoliucinio komiteto skelbimas, 1919 m. sausio 6 dieną Raudonajai armijai Vilnių užėmus ir (d) V. Kapsuko 'revoliucinės valdžios' vartotų blankų pavyzdžiai. Šis, kaip ir kiti oficialūs valstybės ištaigų blankai, pirmoje vietoje buvo išspausdinti rusų kalba, paskui žydų, lenkų ir tik po jų - lietuvių kalba.

(Bus daugiau)

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITES Į

LATVIAN ROOFING

(Cleveland telef. (216) 521-2182)

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DOVANŲ PARDUOTUVĖ**PATRIA**

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas. Taip pat didelis pasirinkimas prekių siuntimui į Lietuvą. Galima gauti spalvotas video juostas iš VII Tautinių šokių šventės.

Savininkai Fr. ir A. Šlutai,
telef. (312) 778-2100

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

Sis tas apie patį Prestoną...

Vytautas Meškauskas

Jo didenybė D. Britanijos karalius Jurgis (George) V-sis 1921 m. vasario 19 dieną įtraukė į savo dienoraštį: 'Mačiau p. Preston'ą, mūsų konsulą Ekaterinburge, kuris buvo ten, kai buvo nužudyti brangūs Nicky ir Alicy su šeima. Jis man papasakojo daug idomių dalykų.'

Taip, tai tas pats Thomas Hildebrandt Preston, kurio slaptą pranešimą apie vadovaujančios Lietuvos asmenybės spausdinome šioje vieto-

je. Gimęs 1886 m. kovo 2 d., savo diplomatinę karjerą jis pradėjo Batume, caro Rusijoje. 1913 m. buvo paskirtas konsulu Ekaterinburge, į kurį 1918 m. balandžio 9 d. buvo atgabenti minėti Nicky ir Alicy - Jurgio V-jo pusbrolis, Rusijos caras Nikolajus II ir jo žmona Aleksandra, Hesseno kunigaikštė, didžiosios Anglijos karalienės Viktorijos anūkė. Tiesą sakant, karalius Jurgis būtų galėjęs tuos savo 'brangiuosius' išgelbėti anksčiau, tuo

po pirmosios revoliucijos. Tada Kerenskis būtų juos išleides, o D. Britanijos vyriausybė palankiai žiūrėjo į sumanymą juos išleisti į savo kraštą. Jurgiui tačiau pasirodė, kad toks žygis pakenktų karališkos šeimos prestižui. Per savo sekretorių jis net dū kartu įtaigojo vyriausybę Nickio neišleisti.

Už tat galima suprasti ir konsulo Prestono abejingumą į Ekaterinburgą atgabentos caro šeimos likimui, nors ji buvo apgyvendinta konsulato kaimynystėje, tūlo prof. Ipatievo namuose, šia proga atitvertų lentų tvora. Vėliau, kilus pasauliniam susidomėjimui caro likimu, Prestonas sakęs, kad jis niekada nebando gauti leidimą aplankyti, ar bent pamatyti caro šeimą, nors palaikęs kasdienį kontaktą su vietos bolševikų taryba, kuriai pareiškęs D. Britanijos susidomėjimą caro likimu.

Tuo laiku bolševikai nebuvo dar išgalėję toli į Rytus nuo Uralo ir 1918 m. vasarą čekoslovakų legionas, sudarytas Rusijoje iš paimtų nelaisvėn ar perbėgusių austrų kareivių, pradėjo trauktis Vladivastoko link, kad iš ten laivais būtų pergabentas į Vakaru frontą Prancūzijoje. Išvadavę Ekaterinburgą, jie miestą perdavė Baltiesiems rusams. Caro ir jo šeimos ten nebuvo.

Rugsėjo 16 d. Prestonas telegrafavo į Londoną:

'... Liepos 16 d. Uralo kareivių ir darbininkų delegatų Uralo laikinoji vyriausybė nusprendė nužudyti carą, kas jam buvo pranešta ir tą sprendimą tą pačią naktį įvykdė latvių kareiviai. Po to likusieji šeimos nariai buvo išvežti nežinoma kryptimi.'

Ar tai buvo teisybė? Sovietai tada paskelbė, ir dabar laikosi to paties, kad visa šeima su jos gydytoju ir tarnais buvo tada sušaudyta, nes artinosi Baltieji. Lavonai tačiau nebuvo rasti, kas sukėlė įvairiausių tardymų ir spėliojimų. Tuo reikalu nemažai prirašyta. Paskutinė knyga kurią mačiau, yra 1976 m. San Francisko m. išleista A. Summers & T. Man gold 'The File on the Tsar'. Prestono pavardė joje minima 13 kartų ...

Sovietams įsistiprinus višame Sibire, Prestonas 1919 metais grįžo į Londoną, kur sekančiais metais buvo perkeltas į Prekybos ministeriją. Mat, tada britai tikėjosi galėsia su sovietais užmegsti prekybinius santykius, neišleisdami į diplomatinis. 1921 m. Prestonas buvo jau konsulas Petrapilyje. Vėliau, nuo 1927 m. pabuvęs porą metų konsulu Turine, Italijoje, Prestonas 1929 m. buvo paskirtas konsulu į

Kauną, sekančiais metais pakeltas į charge d'affaires, o 1940 m. birželio 12 d., Lietuvos nepriklausomybės netekimo išvakarėse, Igalietu ministru ir Nepaprastu pasiuntiniu. Po kiek laiko išėjęs į pensiją skaitė paskaitas ir parašė knygą 'Before the Curtain'.

Privačiame gyvenime jis domėjosi muzika ir baletu. Prestonui padedant, Lietuvos valstybinis baletas pasirodė Londone, su tada Kaune dirbančiomis Rusijos baletu žvaigždėmis Nemčino-va, Obuchovu ir Zverieve. Jis taip pat Kauno baletui sukompanavo du baletus - 1935 m. 'Nyktukų granadierų' ir 1937 metais 'Baltasias Rožes'. Kaip pats Prestonas rašytų -- 'kaip dėl Kauno' -- jo baletu muzika buvo visai nebloga.

Pikti liežuviai teigia, kad Prestonui daug padėjo populiarius Kaune muzikas Hofmekleris. Kad jis artimai su autorium bendradarbiavo, nebuvo paslaptis.

Saulių Sąjungos organas 'Trimitas', pagirdamas 'Baltųjų Rožių' premjerą, rašė, kad veikalas vaizduoja 'XVIII amž. anglų romanti-

ką, kiek tai galima muzikos ir choreografijos priemonėmis. Šio kūrinio muzika švelni, romantinė'. Laikraštis pasidžiaugė dar tuo, kad naują baletu premjerą pastatė 'savas baletmeisteris, baletu artistas Bronius Kelbauskas. Tai jau džiuginas reiškinys: pagaliau baletas susilaukė savo vadovo, lietuvio ...'

Jau pensijoje ir pakeltas į kilminguosius, Sir Thomas H. Preston parašė giesmę Lietuvos prisiminimui, kuri buvo atlikta per pabaltiečių 20 metų nepriklausomybės netekimo 20 metų minėjimą Londone, 1960 metais. Prestonas duktė iki šiol palaiko ryšius su savo buvusiom draugėm Kaune.

"Amber Holidays"

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Rugpjūčio 14 — 1555.00 Rugsėjo 17 — 1421.00
Rugsėjo 2 — 1885.00 Spalio 1 — 1538.00
Gruodžio 26 — 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

[Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT #TA 0324

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANA BURŠTEINA

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Istaigos vedėja

1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8605 RUGSĖJO 12 — RUGSĖJO 26 D.
Iš New Yorko \$1,685.00

Nr. 8607 GRUODŽIO 20 — SAUSIO 3, 1987
Iš New Yorko \$1,471.00

Kelionių maršrutai:

1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje,
2 dienos Helsinkyje.

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, baletu, teatro ar Filharmonijos bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.

Šalia įprastinio maršruto, rugsėjo mėnesio ekskursantai lankys Panevėžį. Gruodžio mėnesio kelionės dalyviams bus parūpinami bilietai į specialius naujmetinius spektaklius Operos ir baletu teatre arba Filharmonijoje.

Tarpininkaujame, perkantiems automobilius. Kainos:

Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb.

VAZ 2107 — 4,470 r.

VAZ 2106 — 4,130 r.

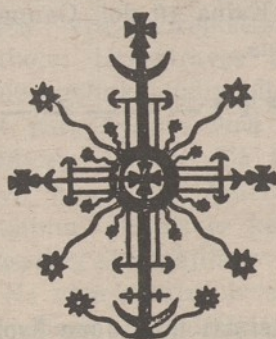
VAZ 21003 — 3,900 rb.

VAZ 21013 — 3,360 rb.

Padedame sutvarkyti dokumentus — iškviatimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163,
CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI:
(312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

SLA šimtmečio šventė

(2)

Vytautas Kasniūnas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 100 metų minėjimo ir 62-jo seimo rengimo komitetas, vadovaujamas pirmininko Petro Vilkelio, į šią didingąją lietuviybės triumfo šventę kvietė visus, skelbdami spaudoje, radijo bangomis: "Švėskime šią didingą sukaktį — pirmosios didžiosios organizacijos — visi kartu. Kviečiame visų organizacijų vadovus, visą lietuvišką visuomenę. Atsiliepkime visi į 1886 m. balandžio 17 d. paskleistą Susivienijimo visų lietuvininkų Amerikoje šūkį: 'Be vienybės kito kelio nematome!' Vieningumą parodykime savo atsilankymu. Lauksime visų!"

Į šį kvietimą atsiliepė labai daug. Jų visų širdyse gyvi tie vienybės, susiklausymo, tolerancijos žodžiai, kuriais grindžiame savo visuomeninio gyvenimo kelią. Kas norėjo, keturių dienų eigoje, surado valandėlę laiko ir atėjo, kaip vienas jų pasakė: "Atėjau pasidžiaugti ir pakvėpuoti lietuvišku šimtmečio oru."

SLA šimtmečio proga paskelbtas rašinių konkursas jaunimui buvo labai sėkmingas, gauta daug rašinių. Pirmasias dvi premijas po 200 dol. paskirtos Laimai Šulaitytei-Day ir Jonui Lapinskui. Antroji premija teko Aldonai Bobelytei.

Ryšium su minėjimu, buvo trys parengimai. Po iškilmingo šventės minėjimo ir seimo posėdžio, vakare buvo surengtas Dariaus ir Girėno salėje atstovų susipažinimo pobūvis, į kurį atsilankė daug svečių. Po Danos Kurauskienės paruoštos lietuviško skonio vakarienės, vyko pasilinksminimas su dainomis bei įvairiais seonais žaidimais. Antradienio

vakare du jaunieji akademikai parodė filmą ir skaidres. Raimondas Lapas išsamiai kalbėjo apie Liteuvos kinematografiją, supažindino su savo naujausia knyga. Po to parodė Motūzų susuktą filmą iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo ir tuometinius krašto vaizdus. Jonas Stundža parodė Lietuvos gražių vaizdų skaidres ir papasakojo savo išpūdžius bei išgyvenimus, apilankęs savo tėvų žemę. Jis yra trečios kartos lietuvis akademikas, uoliai besimokąs ir studijuojąs gimtąją tėvų kalbą. Įdomiai pasakoją apie Stundžų kaimą, apie sutiktus "šimtus" Stundžia, Stundža, Stundza.

Seimo trečiosios dienos vakare buvo surengtas šimtmečio minėjimo iškilmingas banketas puošnioje Martinique salėje, dalyvaujant apie 400 žmonių. Ypačiai malonu buvo matyti, daug antros, trečios ir ketvirtos kartos jaunimo, su jais pabendrauti ir pasikalbėti. Gražiai grojo Liūto Dargio suorganizuotas naujas orkestras "Vytis". Invokaciją atliko Lietuvių evangelikų liuteronų egzilinės bažnyčios generalinis sekretorius kun. Jonas Juozupaitis. Prasmingų gilių minčių maldos žodžiai, evangelija surišta su Susivienijimo idealais, buvo išklausyti giliu susikaupimu. Malonų išpūdį sudarė, kai maršui grojant, prie garbės stalo atžygiavo, SLA prezidentui Povilui Dargiui vedant, Pildomosios Tarybos nariai, Vliko, Alto atstovai. Jie visi buvo pasitikti širdingomis ovacijomis.

Po vaišių bankete kalbėjo SLA prezidentas Povilas Dargis, pirmiausia pa-

dėkojęs SLA 6-tos apskrities valdybai, minėjimo rengimo komitetui ir pirmininkui Petruil Vilkeiliui. Savo trumpoje, jausmingoje kalboje, iškėlė Susivienijimo šimtmečio minėjimo reikšmę, vaivorykštės spalvomis papuošė nueitą kelią, atliktus darbus. Kalbą buvo idėmiai išklausyta, palydėta ovacijomis.

Kristina Austin, žymi SLA veikėja, ant kurios pečių gulė didžioji šimtmečio rengimo našta, gražiais, širdingais žodžiais pasveikino Povilą Dargį, kuris 30 metų vadovauja Susivienijimui ir jo žmoną Gertrūdą, jo visų didžiųjų darbų talkininkę bei rėmėją, Tėvynės Mylėtojų draugijos pirmininkę. Jaunieji akademikai Birutė Apke-Apkevičienė ir juristas Jonas Lapinskas įteikė Povilui Dargiui ta proga SLA 6-tos Auskritis skirtą dovaną, gražų, menišką dail. Jurgio Daugvilos medžio drožinį. Šio meniško kūrinio viduryje yra vytis, šonuose žemaičių ir Viekšnių herbai, papuošti dideliais natūralaus gintaro gabalais, kuriuos padovanojo Elena Šniokaitė ir Viktoras Utara. Pirmininką Petrą Vilkelį pavaduojant, buvo perskaityti šie, Povilui Dargiui skirti žodžiai: "Mielas broli Povilai, Sūnau gimtosios žemės — perkeltas ažuolas tėviškės laukų, švyti mums pavyzdžiu kilniu. Už meilę, aukštinį žodį, plunksną, už atliktus didžius darbus — vienybės kelio švyturius šviesius — dėkinga Tau SLA 6-ji Apskritis. Gertrūдай Dargienei įteikus rožių puokštę, visiems atsistojus, Dargiams buvo sugiedoti valiaivimai, palinkėti ilgiausi metai.

Ketvirtąją seimo dieną Eufrozinė Mikužiūtė buvo išrinkta SLA garbės nare. Šis džiaugsmingas pranešimas seimo atstovų buvo priimtas vienbalsiai, ją pagerbiant visiems atsistojus, valiaivimais palydėtas. Lietuviybės darbuose jos nuopelnai žymūs, aktyviai veikė įvairiose organizacijose, Susivienijimui paaukojo 50 metų. Pildomosios Tarybos jai skirtą dovaną, gintarinis karolius įteikė Josephine Mileriūtė.

Į seimą atvykusį garbės narį Kazimierą Mačiuką-Macke, ir jo sveikinimo žodį visi atstovai palydėjo džiaugsmingai. Taip pat širdingai buvo sutiktas garbės narės Ono Indrelienės gautas sveikinimas raštu. Seimo atstovai pasiuntė sveikinimą garbės nariui konsului dr. Antanui Kalvaičiui, kuris kitą dieną, liepos 4 d., šventė 90 metų gimtadienį.

SLA šimtmetyje. Kelias į antrąjį šimtmetį, grįstas lietuviybės idealais, abipusiai apšviestas įvairiaspalviais žiburiais.

Amžinybėn iškeliavus

A. A.

ČESLOVUI GEDGAUDUI,

mielą ELENĄ GEDGAUDIENĘ, sūnus AL-

GĮ ir VYTAUTĄ su šeimomis ir kitus gi-

mines nuoširdžiai užjaučiu ir guodžiu.

Rūta Sakienė

Žemišką kelionę

ČESLOVUI GEDGAUDUI

užbaigus, žmoną ELENĄ, sūnus VYTAUTĄ

ir ALGIRDĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Edvinas ir Halina
Balceriai

A. A.

ČESLOVUI GEDGAUDUI

mirus, jo žmoną ELENĄ, sūnus ALGIRDĄ

ir VYTAUTĄ, sesutę MARIJĄ BUTKIENĘ

ir kitas gimines, nuoširdžiai užjaučiame.

Liucija ir Antanas
Mažeikos

A. A.

ČESLOVUI GEDGAUDUI

mirus, jo žmoną, mūsų mielą bičiulę ELENĄ

GEDGAUDIENĘ, sūnus ALGIRDĄ ir VY-

TAUTĄ ir kitas gimines, reiškiamo gilią

užuojautą ir kartu liūdime.

Bronius Dūda
Vincas Juodvalkis
Antanas Mažeika

A. A.

DR. JULIUI JURGĖLAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo šeimą ir

brolius dr. KOSTĄ ir v. s. kpt. PETRĄ

JURGĖLUS.

A. D. Samušiai

SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA

JONAS ŠVOBA

Nepriklausomos Lietuvos istoriniai įvykiai. Išleido Vilties leidykla. Mecenatas — ALT S-gos Detroito skyrius. 424 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

— A T K I R P T I —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti man Jono Švobos knygą *Sėiminė ir prezidentinė Lietuva*.

Vardas, Pavardė

Adresas

LOS ANGELES LIETUVIAI

Rūta Sakienė

DOVYDAIČIŲ JUBILIEJUS

Palyginamai nedidelėje, bet labai tampriai susigveusioje Los Angeles apylinkių lietuvių kolonijoje vieni iš maloniausių įvykių būna privačios šeimų šventės ar jubiliejai, į kuriuos susiburia įvairių pažiūrų, srovių ir amžiaus žmonės, nes per ilgą eilę metų gyvenant gana izoliuotoje bet veiklioje aplinkoje, susipina ir susiaudžia tamprūs draugystės, net giminytės ryšiai, nežiūrint kai kurių ir nemažų nuoronių skirtumų.

Taigi ir liepos tryliktos sekmadienio popietę arti šimtinės draugų ir artimųjų susirinko į Tautinių Namų gražiai išpuostą salę drauge su Janute ir Vincu Dovydaičiais atšvesti jų penkiasdešimties metų vedybinę sukaktį. Ypatingai ši šventė džiugi, nes aukštinį jubiliejų švėsdami solenizantai, abu dideli sportininkai iš jaunystės ir Kaučo laikų, apgavę laiko tē-

mę, yra ir atrodo jauni, energingi ir kupini žydinčios sveikatos.

Nors susirinkę svečiai jau gerą valandą vaišinosi įvairiais užkandžiais ir gavinosi šampanu, bet pačios iškilmės pradėtos salėn įžengus Vincui Dovydaičiui, vedinam tautiniais rūbais pasipuošusią "jaunąją". Sugriaudė Ilgiausių metų, muzikai Onutei Metrikienei palydint pianinu. Šventės rengėjai — dukra Rasa ir sūnus Kęstutis. Šeimo narių apsupti solenizantai gavo iš prelado Jono Kučingio specialų palaiminimą ir Vincas savo žmonelei, kad užtikrintų sekančius penkiasdešimt metų, užmovė ant piršto dar vieną žiedą. Sekė vaišių rengėjos Genės Plukienės ir jos štabo puikiai paruošti pietūs, po kurių šventės programos pravedėja Zita Rudvalienė prie mikrofono pakvietė visą eilę sveikintųjų. Žodį tarė sūnus Kęstutis, poetas Bernardas Brazdionis, režisierius Petras Maželis, Antanas Ruokis.

Janina ir Vincas Dovydaičiai prie sukaktuvinio pyrago...

Sklandžiai, išsamiai ir jautriai solenizantų nueitą bendrą gyvenimo kelią nupasakojo Feliksas Masaitis. Vėl keltos taurės, šaukta "Valio" ir, pianinui pritariant, dainuotos dainos.

Vincas Dovydaitis trumpu žodžiu padėkojo rengėjams, pravedėjams, sveikintojams ir visiems svečiams.

Įnešti ir piaustyti puošnūs, su atitinkamais įrašais, tortai ir kiti saldumynai. Svečiai, susibūriavę mažesnėmis grupelėmis, svajingai ir romantiškai muzikai grojant, šnekučiavosi ir "posėdžiavo" iki vėlios pavakarės. Buvo nemažai ir šokančių.

Jaunieji Dovydaičiai susipažino, vienas kitą pamilo ir susituokė 1936 metais Kaune, kur Vincas buvo mergaičių krepšinio komandos treneriu, o Janutė — viena iš žaidėjų. Iki šios dienos jie sporto neapleidžia. Savo darbingo gyvenimo poilsio metams pasirinkę pusiaukelėje į San Diego esančią kurortinę San Clemente gyvenvietę, jie — geri plaukikai, neapleidžia dienos nepasinaudoję vietiniu olimpinio dydžio baseinu ar netoliese esančio Ramiojo Vandenyno bangomis, uoliai žaidžia tenisą, daug vaikščioja. Vincas Dovydaitis savo gyvenvietės aplinkoje ameri-

VIRŠUJE: Dovydaičių pagerbime prie garbės stalo liepos 13 d. L. A. Tautiniuose Namuose. Iš kairės: anūkas Eugenijus, sūnus Kęstutis, marti Linda, sukaktuvinininkai Vincas ir Janina Dovydaičiai, prelatas Jonas Kučingis, dukterė Rasa, brolis ir brolienė Pranas ir Onutė Dovydaičiai, anūkas Antanas.

Fondo. Ir šios šventės proga, tipingai Dovydaičių būdui, kvietimuose buvo pažymėta, kad vietoje asmeniškos dovanos, kas norės, ta proga galės paaukoti Tautos Fondui. Ką susirinkę svečiai su malonumu ir padarė. Tautos Fondo atstovas Mykolas Naujokaitis įteikė solenizantams žymenį už juodviejų paaugotus apie pusantro tūkstančio ir tuo pačiu pranešė, kad tiek pat, ar dar daugiau, asmeniškų dovanų vieton, suaukojo šventės dalyviai. Tai sveikintinas

Los Angeles vyrų kvartetas prieš išvykstant į Australiją, š. m. rugpjūčio 3 d. 12:30 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles, Ca., pristatys publikai savo naują plokštelę "Apie tave svajoju" ir atliks dainų pykę. Koncertą rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

Vincas Dovydaitis valdovo vaidmenyje. Šalia Gerda — Ramunė Vitkienė ir Mauras — Antanas Kiškis, vaidinant Putino dramą "Valdovas". Šį veikalą L. A. Dramos sambūris pakartos Teatro festivalyje Chicagoje.

kiečių yra vadinamas "Mister Soccer", nes per eilę metų yra europietiniam futbolui ištreniravęs apie 8000 apylinkių jaunuolių ir net pats įrengęs visą eilę žaidynių aikščių. Už tuos savo nuopelnus Amerikos jaunimui yra gavęs keletą pagarbų atžymėjimų.

Ne vien sportui ir amerikiečiams Dovydaičiai aukoja savo laiką ir išteklius. Nežiūrint toloko kelio, juodu retai aplenkia losangeliečių lietuvių renginius, ypač kultūrinius ir patriotinius. Jų pavardė dažnai figuruoja ir aukų sąrašuose, ypač Tautos

ir labai girtinas pavyzdys. Tikrai būtų labai gražu, jei jis prigytų. O jauniems Janutei ir Vincui Dovydaičiams visas glėbys nuoširdžių linkėjimų ir toliau be rūpesčių, smagiai ir jaunatviškai leisti auksines gyvenimo pavakarės dienas, iki vėl visi švėsime, kaip prel. J. Kučingis ir kiti sveikintojai žadėjo, juodviejų deimantinį jubiliejų.

NEPAMIRSKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Rezoliucija prieš sovietus

Mes, lietuviai amerikiečiai, susirinkę Chicagoje paminėti ir ryžtingai protestuoti prieš genocidinę holocaustinę nepriklausomos Lietuvos respublikos okupaciją, kuri buvo Sovietų Sąjungos jėga kriminališkai įvykdyta 1940 metais, birželio mėnesį.

Mes kaltiname Sovietų Sąjungą, kad 1940 ir 1945 metais okupantas savo kariuomenės, milicijos ir NKVD — dabar KGB — brutaliai areštavo ir be jokių teisinių kaltinimų nieko nekaltus Lietuvos respublikos piliečius deportavo gyvulinuose vagonuose į Sibiro Gulago koncentracijos lagerius badui, šalčiui ir neišvengiamai mirčiai.

Skelbiame, kad šiais 1986 metais jau sukanka 46 metai nuo šitų kriminalinių Sovietų Sąjungos veiksmų, naikinant genocidu okupuotos Lietuvos respublikos ir kitų Baltijos valstybių piliečius.

Šiandien čia susirinkę mes, lietuviai amerikiečiai, dėkojame JAV valdžios organams už nepripažinimą sovietiškos okupacijos ir už netoleravimą kriminalinės klaidingos Lietuvos respublikos inkorporacijos į "laimingą sovietų tautų šeimą..."

Ypatingai dėkojame JAV prezidentui Ronald Reagan už Baltic Freedom Day paskelbimą — faktą, kuris primins ir duos vilties išverti okupuotoms Pabaltijo tautoms sunkioje kovoje iki ateinančio išlaisvinimo pergalės.

Mes kaltiname Pabaltijo tautų okupantą Sovietų Sąjungą už piktnaudojimą jos pavergtų pihečių ir už jų sveikatos nepaisymą, kaip tai įvyko Černobilio atominio reaktoriaus katastrofoje ir yra galimybė, kad naujai statoma Ignalinos atominė jėgainė grės dideliu pavojumi okupuotos Lietuvos gyventojams. Savo žiaurumais Sovietų Sąjunga vispusiškai pralenkia jos "dvynį" — jau nugalėtą nacių Vokietiją. Tenužmiršta Sovietų Sąjunga, kad antrasis Niurnbergo teismas jau ne už kalnų ir raudonieji naciai turės atsakyti už jų kriminalius veiksmus.

Mes protestuojame prieš neleistinus OSI veiksmus, kooperuo-

jant su KGB ir MOSSAD institucijomis. Reikalaujame, kad apkalinti pabaltiečiai turėtų pilną juridinį traktavimą pagal "due process".

Mes reikalaujame, kad Sovietų Sąjunga liautųsi mobilizavusi okupuotos Lietuvos vyrus kovai prieš Afganistaną. Mes solidariuojame su Laisve mylinčiu ir kovojančiu Afganistanu.

Sveikiname didvyrišką, kovojančią Lietuvį Tautą ir linkime ištermės sulaukti laisvės ryto.

Vladas Šoliūnas,
pirmininkas Lithuanian Council
of Chicago
Dr. V. Dargis
sekretorius

PASIRUOŠIMAS ŠIMTMEČIUI

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus, savo naujai įgytame ir atremontuotame didžiulame muziejaus pastate 6500 So. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60629, įrengs "Time Capsule" — istorinių dokumentų ir žymenų kraitelę ateičiai. Per muziejaus atidarymą rugsėjo 14 d., sekmadienį, lietuviškų organizacijų dokumentai ir eksponatai, reprezentuojantieji jų pastangas nuolatinę kovą už Lietuvos laisvę ir lietuvių kultūros išlaikymą bus sudėti ir užanspauduoti plieninėje kraitelėje. Suėjus šimtmečiui nuo Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo, 2018 m. vasario 16 d., toji dokumentų saugykla bus atidaryta. Ateities kartos pamatys tą istorinių dokumentų rinkinį, kuriame atsispindėjo organizacijų darbai kovoje už Lietuvos laisvę XX šimtmečiuje.

Nepamirštami ir pavieniai asmenys: kultūrininkai, menininkai, visuomenės veikėjai, profesionalai ir gyveną josios kultūros išlaikymo siekimais ir kurie kaupia visas savo jėgas jos šviesiam, laisvam rytojui.

Kviečiamos visos organizacijos bei pavieniai asmenys atsilipti ir prisidėti savo įnašu į kraitelę ateičiai: savo steigėjų nuotrauka ar jų sąrašas, ar įstatai, statutu, ar kuo nors kitu charakteringesniu savo organizacijai ir ateities kartoms.

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

Pavieniai asmenys ar atskiros šeimos gali įamžinti garbingą savo šeimos atminimą, ar atskirą brangų šeimos narį, ar net visos giminės istoriją.

Prašoma kuo skubiau atsilipti, pareikšti savo nuomonę, pateikti savus pageidavimus bei norą įamžinti savo organizaciją ar savo šeimą. Skambinti telef.: (312) 847-2441 (nuo 9:30-5:30 kasdien).

S. Semėnienė

PAVERGTŲ TAUTŲ MINĖJIMAS

Vakarų Floridos dailiame kampe Treasure Island liepos 19 dieną "CAPTIVE NATIONS" laisvės idėjai stiprinti buvo suruoštas minėjimas amerikiečių tarpe.

Į Community Center atvyko eilė apylinkės įžymybių. Minėjimo programos vyr. vadovu buvo pakviestas John Wilson, ABC pranešėjas ir korespondentas, su žmona Mary, kuri atliko solo dainavimus.

Buvusi St. Petersburg merė Corrine Freeman, žinoma lietuvių bičiulė, perskaitė Floridos gubernatoriaus Bob Graham atsišaukimą, skirtą Pavergtų Tautų Savaitėi. — Ilgą, gerai paruoštą prkalbą pasakė 6-to Kongreso atstovas C. W. Young, reikalaudamas stiprinti JAV karinį paruo-

šimą prieš Sov. Sąjungą. Lietuviams gerai pažįstamas Treasure Island meras Walter Stubbs linkėjo sovietų okupacijų pabaigos. Po to du kandidatai į Floridos Valstybės atstovus — resp. Dick Deeb ir dem. Pat Bailey (kilusi iš dviejų rusų tėvų) — reikalavo Sovietų laisvės Pavergtoms Tautoms.

Programos vadovas John Wilson pristatė pavergtų tautų kalbėtojus ir tautybių dalyvius.

Daug dėmesio buvo skirta afganams. Vietiniai lietuviai sudarė minėjime arti trečdalis visų dalyvių. Jų atstovas Harry S. Petraitis pasakė gana trumpą, "netriukšmingą" kalbą prieš sovietų okupantus.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Robert Miller iš Atlanta (Georgia), plačiai žinomas antikomunistinis veikėjas, kalbėtojas ir rašytojas. Faktais paremtoje kalboje R. Miller suminėjo pavardes eilės Kongreso narių, kurie veikia už "taikų sugyvenimą" ar "draugystę" su Sovietų Sąjunga. Buvo pasiūlyta kuo greičiau pastatyti JAV sostinėje "Captive Nations" didžiulį paminklą. R. Miller reikalavo TUOJ PAT pradėti rinkti aukas su pradiniu įmokėjimu ne mažiau, kaip \$20. Pagal R. Miller stambi suma susidarytų, nes JA

Valstybėse gyvena 6 milijonai gyventojų kilusių iš Pavergtųjų Tautų, jų tarpe 2 milijonai ukrainiečių. (vž)

• Jonas Mildažis, Juno Isles, Fla., užprenumeravo Dirvą savo sūnui Gyčiui, gyv. Houston, Tx. Sveikiname.

• Pabaltiečių individualinės lauko teniso pirmenybės įvyks 1986 m. rugpjūčio 9-10 d. d., Oakland University, Rochester, Mich. (Detroito priemiestis). Pradžia 9:00 am. Dalyvių registracija nuo 8:00 am.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų žaidėjams.

• Pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 13-14 d., Kanados Latvių Stadione "Sidrabenė", Milton, Ont., tarp Toronto ir Hamiltono. Vykdo — š. A. Pabaltiečių Sporto Federacijos Lengs. Atletikos Komitetas. A. Malinauskas, vadovas.

Dalyvių registracija atliekama iki š. m. rugsėjo 6 d., šiuo adresu: Algis Malinauskas, 1317 Hillview Cresc., Oakville, Ont. L6H 2C6. Tel. (416) 844-7694.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą tiūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPOS KOOPERATYVO ŽINIOS

Kooperatyvo narių skaičius ir įnašai kasdien auga ir TAUPOS turtas jau peršoko 1,8 milijono dolerių. Nėra abejonės, kad antrasis milijonas bus netrukus pasiektas.

Pradedame Direct Deposit programą, t. y. tiesioginę pensijų čekių deponavimą į narių sąskaitas. Jau gauti visi reikalingi patvirtinimai iš Federal Reserve banko, gautos formos kurias kiekvienas pensininkas privalo užpildyti, kad jo Social Security čekiai būtų siunčiami tiesiog į jų taupymo sąskaitas TAUPOJE. Nebereikės stovėti ilgose eilėse kituose bankuose ir laukti išmokėjimų. TAUPOJE patarnavimas greitas ir, be to, įdėti pinigai uždirbs didesnę nuosimintį nei kur kitur. Kviečiame ir raginame visus pensininkus nedelsti ir atidaryti Direct Deposit sąskaitą.

Paskolos TAUPOJE duodamos daug geresnėmis išsimokėjimo sąlygomis. Automobilų pirkimo, namų remonto bei asmeninių paskolų prašymai patenkinami labai greitai, kartais net vienos dienos laike. Reikalinga kredito informacija kompiuterio pagalba gauna-

me per porą valandų, kredito komiteto atstovai paskolų prašymus peržiūri ir patvirtina tą pačią dieną.

Namų pagerinimo / home improvement, ir mortgičių paskolos taip pat gan greitai sutvarkomos. Dėl smulkesnių informacijų ir sąlygų teiraukites TAUPOS įstaigoje. Skatiname mūsų jaunimą, kad paskolas imtų tiksliai pas savus, ir taip pat tikimės, kad vyresnieji ne tik kad patars bet ir paragins savo jaunuosius jungtis į šią vienintelę lietuvišką finansinę instituciją Ohio valstijoje. Kiekvienas naujas narys, nors ir su nedideliu įnašu, yra visuomet laukiamas.

Asmeninė čekių sąskaita: šiuo metu ruošiamės atitinkamas kompiuterių programas ir gale šių metų TAUPOS nariai jau galės atidaryti savo asmeninę čekių sąskaitą.

Antrojo metų ketvirčio uždirbti nuosimčiai jau įrašomi į taupymo knygeles. Prašome visus narius sustoti mūsų įstaigoje ir atsiminti savo knygeles. Taip pat primename, kad TAUPOJE galima apsimokėti telefono, šildymo, elektros ir vandens sąskaitas. Išduodame money orders ir travelers čekius. TAUPOS įstaiga atidaryta kiekvieną

Dr. Juozas Skrinska artimųjų ir draugų būrely atšventė 70 metų sukaktį. Jam giedama ilgiausių metų. Kairėje žmona Birutė, Šontienė, Puškorai ir dr. Gruzdydys.

V. Bacevičiaus nuotr.

dieną, išskyrus pirmadienius. Sekmadieniais įstaiga atidaryta nuo 11 iki 12 val. dienos.

• **Vincas ir Liuda Apaniai**, Chesterland, Ohio, atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 13 dol. Ačiū.

• **ASS — Akademikų Skautų Sąjūdžio savaitgalis** — Studijų dienos įvyks Dainavos stovykloje rugpiūčio 15-17 dienomis. Kviečiami dalyvauti visi ASS nariai, jų šeimos, būsimoji nariai, skautų-skaučių vadovai. Informacija ir registracija vakarais tel. (216) 447-0749.

• **Senojo pasaulio tradicinis vasaros festivalis East 185 gatvėje** prasidės trečią dieną, liepos 30, ir baigsis dideliu paradu sekmadienį, rugpiūčio 3 dieną. Spėjama, kad festivalio dienomis E. 185 gatvę aplankys 300,000 žmonių.

Lietuvių klubas ruošiasi festivalyje dalyvauti ir parade dalyvauti. Organizuojama didelė talka, nes Lietuvių namai yra East 185 gatvėje ir labai svarbu gražiai pasirodyti tūkstantiems festivalio svečių.

Labai miela, kad šių metų paradiui lietuvių vežimo projektą sutiko paruošti Liudas Sagys, Aleksandra Sagienė ir Vincas Apanius. Vežimo tema bus — lietuvių audėja. Senojo pasaulio festivaliui tai labai būdinga tema. Čia į talką ateina mūsų kolonijos audėja Danutė Šiupinienė su savo staklėmis.

• **Tim McCormack**, Cuyahoga County Auditor, ir jo įstaigos nariai susitiks su namų savininkais individu-

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai auکوjo:

K. Januta, Los Angeles 15.00
F. Česonienė, Baltimore 3.00
G. Stapulionis, Surfside 8.00
R. Belzinskas, Richmond Hts. 3.00
Br. Juodelis, Downers Grove 8.00
S. Paulius, Chicago 33.00
Z. Jackus, Etobicoke 3.00

aliai peržiūrėti nuosavybės rekordus ir suteiks informacijas dėl mokesčių sumažinimo pagal Homestead Exemption ir H. E. A. P. programą.

Tim McCormack sakosi būsiąs laimingas su kiekvienu asmeniškai išsikalbėti.

Liepos 25-27 d. Highland Hts.,

Liepos 30 — rugpiūčio 2 d. Strongville,

Liepos 31 — rugpiūčio 3 d. Old World festivalyje.

RAMOVENŲ GEGUŽINĖ

LKVS Ramovės Clevelando skyriaus gegužinė, talpinant birutietėms, įvyksta prie ežero š. m. rugpiūčio 3 d., sekmadienį. Pradžiai 1 val. p. p. Bus skanūs valgiai, gėrimai ir loterija. Pelnas skiriamas žurnalui "Karys" paremti. Ramovėnai kviečia visus atsilankyti ir kartu maloniai praleisti sekmadienio popietę. (28-29)

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

J. M. Orantas, Roseville 15.00
M. Tonkūnas, Chicago .. 10.00
A. Kalvaitis, Ormond Beach 35.00
J. Gepneris, Union Pier 3.00
L. Palaitis, Berwyn 3.00
A. Antanėlis, Omaha 8.00
V. Šimkus, Chicago 10.00
O. Jarašūnienė, Cleveland 3.00
A. Pesys, Fairfield 1.00
D. Čipkienė, Willowick 10.00
V. Šimkus, Chicago 10.00
V. A. Keliuotis, Chicago 3.00
A. Drasutienė, Chicago .. 4.00
S. Reliuga, Detroit 8.00
K. Leknius, Shelly 10.00
S. Mudrauskas, Sunrise 3.00
P. Ausiūra, New Buffalo 13.00
J. Ramanauskas, Metuchen 10.00
K. Balčiūnas, Lemont .. 3.00
St. Virpša, Chicago 15.00
J. Povilaitienė, Omaha .. 5.00
A. Patamsis, Stoney Creek 8.00
J. Petružis, Milton 33.00
J. Mikonis, Cleveland .. 8.00

S. Radzevičiūtė, Cleveland 3.00
V. Apanius, Chesterland 13.00
H. Gavorskas, Maracay .. 3.00
J. Vasaris, Barberton 3.00
B. Karklius, Cleveland .. 8.00
B. Bernotas, Cleveland .. 3.00
J. Petronis, Los Angeles 33.00
G. Galinauskas, Hanover 5.00
J. Bortkevičius, N. Brunswick 10.00
Vl. Šniolis, St. Petersburg 22.00
G. Žemaitis, Cleveland .. 10.00
P. Girnys, Anglija 50.00
L. Reivydas, Los Angeles 3.00
V. Miškinis, Cleveland .. 5.00
J. Undraitis, Rockford .. 3.00
Dr. N. G. Nokes, Armdale 4.30
J. Savickas, Chicago 8.00
Br. Skardžiuvienė, Washington 5.00
A. Baltaragis, Cicero 10.00
R. Rūkštelė, Atlanta 3.00
J. Juodis, St. Petersburg 3.00
J. Petras, Burbank 10.00
P. Banys, Jupiter 3.00

P. Nevulis, Eastlake 3.00
K. Sušinskas, Mentor .. 3.00
P. Naureckas, Lemont .. 33.00
P. Maželis, Hot Springs 3.00
A. Braškys, Sudbury 8.00
K. Stankaitytė-Phillips, W. Springs 10.00
A. B. Karkliai, Cleveland 20.00
A. Kuolas, Oakville 8.00
A. Samušis, Richmond Hill 8.00
S. Dabkus, Toronto 8.00
Ed. Eitas, Warham 20.00
B. Telyčėnas, Dearborn .. 3.00
G. Radvenis, Los Angeles 15.00
A. Johansonas, Cleveland 2.00
O. Žygienė, Cleveland .. 10.00
H. Belzinskas, Cleveland 3.00
K. Čiurlis, N. Brunswick 10.00

LB Philadelphia sk. .. 35.00
R. Pamaras, Orland Park 3.00
V. Koklys, Hacienda Hts. 10.00
V. Pausa, Wallingford .. 3.00
K. Milkovaitis, Chicago .. 3.00
V. Gedvilas, Willowick .. 8.00
G. Kavaliūnas, Rochester 3.00
K. Grigas, Salinas 8.00
M. Krasauskas, Baltimore 3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Taupa

— Lithuanian Credit Union
— Lietuvių kredito kooperatyvas
— Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS
APDRAUSTA IKI \$100.000

MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:

Reg. sąskaitą. 'Super'
Share sąskaitą. Taupymo
certifikatus. IRA
sąskaitą.

SKOLINAME GERESNĖS
NĖMIS IŠSIMOKĖJIMO
SĄLYGOMIS

Asmeniniams reikalams.
Automobilių pirkimui.
Namų pagerinimui.
Namų pirkimams.

Parduodame Money Orders, Travelers Cheques, priimame mokesčius už elektros, šildymo, telefono ir vandens sąskaitas.

VASAROS DARBO VALANDOS

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais nuo 10:00 val. r. — 2:00 val. p. p.

Penktadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 6:00 val. vak.

Šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 1:00 val. p. p.
adv. A. Sirvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.
877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 12:00 val.

Dievo Motinos parapijos patalpose
(centrinėje TAUPOS būstinėje).

18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

**JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.**

DIRVA

MIRĖ DR. JULIUS
JURGĖLA

Š. m. liepos 4 d. Lindenhurst, N. Y. mirė Julius Jurgėla (Gale), palikęs nu-
liūdime žmoną Mariją, du
sūnus Ričardą ir Ronaldą,
brolius v. s. kpt. Petrą ir
dr. Kostą.

Julius g. 1906. I. 9. Elizabeth, N. J. Jaunas par-

vežtas Lietuvon mokėsi
Vilniaus ir Kauno Aušros
gimnazijose. 1929 m. grįžo
su tėvais į JAV ir Kolum-
bijos, N. Y. universitete
studijavo mediciną. Baigęs
studijas, dirbo kaip gydy-
tojas New Yorko priemies-
tyje. II-ojo P. Karo metu
tarnavo JAV karo aviacijoje,
įgijęs ten kapitono
laipsnį. Po karo dirbo iki

Dirvos bendradarbiui istorikui

ČESLOVUI GEDGAUDUI

Kalifornijoje mirus, žmonai ELENAI, sū-
nums VYTAUTUI ir ALGIRDUI bei arti-
miesiems nuoširdžią užuojautą reiškia.

Dirva

A. A.

ČESLOVUI GEDGAUDUI

mirus, jo žmonai, mūsų skyriaus veikliai
narei, ELENAI GEDGAUDIENEI ir šeimai
reikiame gilią užuojautą.

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Los Angeles Skyrius

Po sunkios ligos Anapilin iškeliavus

ČESLOVUI GEDGAUDUI,

žmonai kolegei ELENAI, sūnums VYTAU-
TUI ir ALGIRDUI bei kitiems artimiesiems
nuoširdžią korporantišką užuojautą reiškia

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania,
Los Angeles

A. A.

ČESLOVUI GEDGAUDUI

mirus, jo žmoną ELENA, sūnus ALGIRDĄ
ir VYTAUTĄ, bei kitas gimines nuoširdžiai
užjaučiame.

A.L.T. Los Angeles
Skyriaus Valdyba

ALT S-gos East Chicagos skyrius ir VILTIES Draugijos
valdyba rengia 1986 m. rugpiūčio 3 d., sekmadienį,

GEGUŽINĖ

Elenos ir Kazimiero Pocių sodyboje,
532 Lake Shore County Rd.,
Beverly Shores, Ind.

Telef. (219) 879-7732

Bus geras maistas, baras, muzika, turtinga loterija ir kitos
pramogos. Atvykę nesigailėsite. Pradžia 12 val.

Iš Chicagos autobusu atvykstantys svečiai
registruojasi pas Stasi Dagį, telef. (212) 434-9051

Gegužinės pelnas skiriamas DIRVAI paremti.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti!

mirties savo pamėgtoje gy-
dytojo profesijoje.

Julius savo veikloje tar-
pe savo brolių buvo tyliau-
sias, nemėgęs garsintis sa-
vo darbais. Bet būdamas
dar tik septyniolikos metų
jau nejučiomis pritapo prie
lietuvių kovotojų ir daly-
vavo Klaipėdos atvadavimo
sukilime. 1922 m. įsteigė
pirmąją jūrų skautų Algimanto
vardo draugovę
Kaune; žaidė LFLS futbolo
komantoje, Amerikoje
dalyvavo Lietuvos Vyčių
veikloje, Veteranų Poste.

J. Jurgėla buvo iškilmingai
palaidotas 1986. VII. 8.
iš Our Lady Perpetual Help
bažnyčios St. Charles ka-
pinėse.

Pagarba jūrų skautų kū-
rėjui, kariuomenės vetera-
nui, sukilimo dalyviui, rū-
pestingam gydytojui, kovo-
tojui dėl jaunos Lietuvos
gerovės!

Amžinos ramybės gimto-
je žemelėje ir nesibaigian-
čios Visagallo globos, malon-
us Skautininkė! A. S.

• Amerikos Lietuvių Ta-
rybos suvažiavimas šaukia-
mas spalio 18 d. Lietuvių
Tautiniuose Namuose, Chi-
cagoje. Po suvažiavimo, va-
kariinės metus, bus pa-
gerbtas atminimas daug
Amerikos lietuviams nusi-
pelnusio Antano Olio. Čia
apie garbingą velionį pa-
grindinę kalbą sutiko pasa-
kyti artimai su juo dirbęs
Vytautas Abraitis. Meninę
programą atliks solistai R.
Mastienė ir Al. Brazis. A.
Olio pagerbimo programai
vadovaus dr. L. Kriaučeliū-
nas, o banketą organizuoja
Chicagos Lietuvių Tarybos
atstovė M. Marcinkienė.
Alto skyriai skatinami iš
anksto ruošti suvažiavi-
mui.

• STEFA GEDGAUDIE-
NĖ, LSS Skaučių Seserijos
Vyriausia Skautininkė, lie-
pos 24-27 d.d. aplankė vyk-
stančius Gintaro Vadovių Mo-
kyklos kursus ir dalyvavo
Kanados Rajono skaučių-
skautų stovyklos Romuvoje
atidaryme.

• Henrikas Andruška,
Woodhaven, N. Y., siūsdas
Dirvai paremti auką
25 dol. prašo atsųsti tą
Dirvos numerį, kuriame bu-
vo atspausdintas prel. J.
Kučingio pamokslas, pasa-
kytas tautininkų seimo pro-
ga.

Dėkojame už paramą ir
išsiuntėme prašytą Dirvos
numerį.

VISUOMENINIAI KURSAI

Liepos mėnesio pirmą sa-
vaitę prasidėjo jau tretie-
ji Vydūno jaunimo fondo
vasaros visuomeniniai kur-
sai studentiškam jaunimui.
Šių metų dalyviai: Gailė
Eidukaitė, Lina Meilytė, Re-
nata Ramanauskaitė, Edis

Sabas ir Edvardas Tuskė-
nis. Šiuo metu jau baigiasi
trečia savaitė šio projekto
ir atlikti įvairūs darbai.

Nemažai laiko buvo pra-
leista redaguojant akade-
mikų skautų žurnalo "Mū-
sų Vytis" retrospektyvinį
numerį, buvo sutvarkyta
Vydūno fondo kartoteką, o
paskutiniu metu laiku, kur-
santai atlieka įvairius spau-
dos ir laiškų rašymo val-
džios pareigūnams uždavi-
nius.

Pirmiesiems darbams tal-
kininkavo Gina Remienė, o
paskutiniu metu laiku, Ritonė
Rudaitienė. Dar liko trys
kursų savaitės. Tikimasi
atlikti kitų įvairių darbų.

• Antanas Kalvaitis, Or-
mond Beach, Fla., Dirvai
paremti atsiuntė auką 35
dol. Ačiū.

• Simas ir Ona Pauliai,
Chicagoje, atnaujina mi
Dirvos prenumeratą, pridė-
jo auką 33 dol. Ačiū.

BIRŠTONAS — FLORIDOJE!

Pilnai įrengti su visais patogumais ir kasdie-
niniais reikmenimis vieno ar dviejų miegamųjų
butai gražiam Port Charlotte miestelyje Floridos
vakarinėje pusėje prie Gulfo įlankos. Ten pat yra
baseinas, teniso ir kitų žaidimų aikštelės bei di-
delis pasirinkimas vietovių golfo mėgėjams.

Yra netoli amžinos jaunystės šaltinis "Warm
Mineral Springs". Vandens nuolatinė šiluma 87° F.
Iš šaltinio išteka 17 milijonų galonų vandens per
parą. Sveika maudytis, nes vanduo turi daug nau-
dingų mineralų.

Darykite rezervacijas dabar! Užsakyti butą
galima 2-iam savaitėm arba visam sezonui. Kaina
nuo \$500.00 už dvi savaites.

Skambinkite: Nasvytis Enterprise, Inc.
(216) 481-1604 arba (216) 486-0877
18009 Lake Shore Blvd.
Cleveland, Ohio 44119